

ته نها حكومه ت به رامبه ر گه نده لی سیاسی تاوانبار نیبه

ئە رده لان عه بدوللا

ماوه به کی زوره گه نده لی سیاسی (فه سادی سیاسی) بوته باسی هه موو کوو کوو بوونه وه به ک . ئه م کیشه به له ته وای جیهاندا به به کیئک له گه وره ترین کیشه سیاسییه کانی جیهان ده ژمیتریت . گه نده لی سیاسییه له هه ر وولاته و شیوه به کی نایبه تی وه رگرتووه . لی ئه و وولاتانه ی که له رووی سیاسییه وه به شیوه به کی دیموکراسی حکوم ده که ن ، تا راده به کی باش توانیویانه چاره سه ری ئه م کیشه به بکه ن، چۆن؟ پێش هه موو شتیئک ده بیئ ئه وه بزانی که باشترین چاره سه ر بو ئه م نه خووشییه ، بوونی میدیایه کی ئازاد و سه ربه خویه . هه موو کات میدیایان رۆلئیکی گه وره یان بینوووه ، له راکردن و ریسواکردنی ئه و که سانه ی یان (سیاسیانه ی) ، که خه ریکی گه نده لی سیاسی بوون . زۆر له حکومه ت و وه زیری وولاته گه وره کان ، رۆژنامه به کی بچووک به چه ند دیرئیکی خنجیلانه توانیوییه تی که سانی گه وره و مه زنی سیاسی ریسوا بکات و له کاره که شی ده ریبکات . له فه ره نسا وه زیری پێشووی دارایی ، به هۆی گرتنی مالکی گران به ها له پاریس، له کاره که بی و پارتیه که شی ده رکرا . که واته به که مین چاره سه ر ، بوونی که سانی خاوه ن ویزدانی رۆژنامه نووس ، که بتوانن راوی که سانی گه نده ل و دزبکه ن . لی هه تاوه کوو کۆمه لگایه کی ئازادیشمان نه بیئ ، رۆژنامه وانی ئازادیشمان نابیت . چونکه هه ر رۆژنامه وانیک سکاندالیک بلاوبکاته وه ، ده زانیئ تووشی زیندانی بوون و کووشتن ده بیئ . له به ره وه زۆر که م که س ئه م کاره ده که ن .

ئایا کۆمه لگای کوردی ئاماده بی له ناوبردنی گه نده لی سیاسی تیدایه؟! من ده ئیم ، نا.. بۆچی؟!، زانای گه وره و مه زنی عیراقی (عه لی وه ردی) ده لیئ (فه رمانبه ری عیراقی تووشی گێژاویکی گه وره ی ده روونی ده بیئ ، کاتیئک نازانیئ له نیوان خیل و گه ره که له لایه ک ، ده ولت و شارستانی له لاکه ی تر، کامیان هه لیزیریت . گه ر به قسه ی خیل و گه ره که که ی بکات ، ئه وا ده بیته دوزمنی ده ولت و دژی ئه و به رنامه یش ده وستیته وه که پێشتر له زانکو خویندووییه تی ، چونکه ئه و له زانکو وایان فیرکردوووه که نابیت جیاوازی له نیوان تاکه کانی کۆمه لدا بکات . لی گه ر به قسه ی ده ولت و به رنامه و په یره وه نیشتمانیه کان بکات ، ئه وا ده بیته دوزمنی خیل و گه ره که که ی 1)

واته کولتوووه که شمان ریگره بو له ناوبردنی ئه و کیشه به . هه ر وه ک یه کیئک له په رله مه نناره کانی ئه وروپا ووتی ، له سوید گه ر یه کیئک باج به حکومه ت نه دا و فیئل له حکومه ت بکات، له ناو کۆمه لدا ریزی ناگرن و به چاویکی سووکه وه سه یری ده که ن و حسابی دز بو که سه ده کریت . لی له ئیتالیا هه ر که س فیئل له حکومه ت بکات و باج نه دات ئه و با به که سیکی زیره کی داده نیئ . له لای خووشمان له سه رده می سه دامدا ، ئه و که سانه ی (ده گه یان) له حکومه ت بدایه ، به شوڕشگێرمان داده نان . له پاش راپه رینه که شه وه ، مه سئوله دزه کان هه موو کات جیگای ریزو ته قدیری خه لکی بوون . هه ربه که وه ولی ده دا خوئی له مه سئولیک نزیک بکاته وه و ده ستی به ماستا وکردن بو ئه و مه سئوله دزانه ده کرد . له لایه کی تریشه وه گه ر مه سئولیک بیه ویت لای خه لکی خوشه ویستبیت، ده بیئ هه رچی به رژه وه ندی نیشتمانی ونه ته وه بی هه یه بیخاته ژیریبی خزم و که سوکاربییه وه . چونکه گه روا نه کات که س ریزی ناگریئ، ئه مرۆ هه موو که سیئک له دائیره به ک

دامه زریئراوه، له هه مانکتیشدا هه موو که سیش بیکاره . به پێی قسه ی عیماد ئه حمه د جیگری حکومه تی سلیمانی (48% ی بودجه ی حکومه ت ده دریت به مووچه ی فه رمانبه ران 2) هه ر وه ک خویشی ده لیئ (ئه مه دیارده یه کی ترسناکه ، چونکه ئیمه هه ر کۆمه لگایه کی به کاربه رله جیاتی به رهه م هین دروست ده که ی 3) . به راستی ئه م سیاسییه تی دامه زراندنی خه لکه ، سیاسییه تی ته واو سه قه ته . ئه مه ش له میراته نه گریسه که ی به عسه که که به دیاری بۆمانی به جیهیشتوووه . ئه مرۆ له رۆژئاوا به گشتی سیسته می (سوسیال یان بیمه ی بیکاری) په یره و ده کریت . که ئه مه باشتره تا دامه زراندنی خه لکی به گوتره! . چونکه ئه مرۆ زووربه ی ده زگا کانی حکومه ت تووشی ئیفلیجیه کی ترسناک بوون . چونکه که س ئاماده نیبه کار بکات ، زووربه یان له مال هه داده نیشن و ته نها سه ری مانگ بو مووچه که یان ده وام ده کات . مادام کابرا هه ر کار ناکات و له مال هه وه یه ، مانگانه یه کی که می بو ببریته وه باشتره تا به م شیوه یه دامه زریئ . چونکه ئه و که سه ی که داده مه زریئ ، ده بیئ کار بکات . گه ر کار نه کات ده ریکریت . جا ئه م وولاتانه ش له گوتره ئه م سیاسییه ته یان دانه ناوه ، ده زانن ئه مه باشتره . ئه م سیاسییه تی دامه زراندنه کولتوووریکی بۆگه نی ستالینیانه یه . که له ریگا ی بیرۆکراتیه ته وه حوکمی رووسیای ده کرد . له لایه کی تره وه ئه مرۆ ئه م سیاسییه تی دامه زراندنه ش ، هۆیه که که پارتیه کوردیه کان ده یانه ویت

خە ئكى بۇ لاي خۇيان رابكيشن . دياره ئه مه ش سياسه نيكي چه وت و ناديموكراسيه . چونكه پارتە كان دە بئيت له ريگاي بووني به رنامه و پروژە ي به سووده وه خە ئكى بۇ لاي خۇيان رابكيشن نه ك به رووتانه وه ي حكومه ت . له لايه كي تره وه ده بئيت جه نكيكي ته واو له گه ل هه ندك خالي خراپي ناو كولتوره كه مان بكه ين . ده بئيت هه موو تاكه كانى ناو كومه ل هوشيار بكرينه وه و ئاماده بكرئت بوشه ري له ناوبردنى گه نده لى . ئيمه هه ر يه كيگمان كه له دايك ده بين ، به توپيكي گه وره ي په يوه ندى كومه لايه تى ده مان به ستنه وه . بوه ر يه كه شيان ده بئيت ماقى خوى بده ينى ، گه روانه كه ين ناتوانين بژين . وولاتى فينلاند كه وولاتيكي ساردو سره ، ئه م وولاته كيشه يه كي گه وره ي (ته نيابي ، ئينديفيواليزم) ي هه يه . زورترين رپژه ي خوكوشتنى له جيهاندا هه يه . لئ ئه م نه خوشيه (ته نيابي) ، نه خوشيه كي ترى بۇ چاره سه ركردوه ئه ويش (گه نده لى سياسى) يه . فينلاند باشترين پله ي له جيهاندا هه يه ، بۇ كه مى گه نده لى سياسى له و وولاته لئ ئيمه ي كورد به پيچه وانه ي فينلانديه كانه وه كيشه ي (نا ته نيابي !) مان هه يه . ده بئيت ئه وه ش بلين كه فينلاند باشترين و موڊيرنترين سيسته مى ديموكراسى هه يه . هه ر چه نده ئه مرؤ كومه لگاي كورديش هوشياربوته وه و زورچالاكى له دژى گه نده لى ده كرئت ، خۇپيشاندانه كانى (رانييه وكه لار) دوو نمونه ي باش بوون ، هه ر چه نده ئه وانيش به ته قه ي خوشى ته واو بوو !!! . له لايه كي تره وه پيوسته ده زگاكاني حكومه ت ، ئامپري نوپى كومپيوته رو نيزامى ژميريارى نوئ به كاربهينيت . چونكه به راستى ئه و سيسته مه كونه ي ئيمه هه مانه بۇ ژيانى ئه مرؤ نابيت . من هيچ كات له و باوه ره دا نيم كه ، گه نده لى ته نها به قسه ي گه وره له ناو بجيت . سه ده يا ساله مه لاكان ده لئن (چاكه بكه و خراپه مه كه !) . جا گه ر واوايه ده بوو ئيستا كومه لگاي ئيسلامى پاكترين و باشترين كومه لگاي جيهان بوايه . لئ به داخه وه خراپترين و دزترين كومه لگاي جيهان ، كومه لگاي ئيسلامييه . كيشه كه به هه نكاوى جدى و سياساتى شوپشگيري له ناوده برئت . به راستى گه ر كيشه ي گه نده لى سياسى چاره سه ر نه كرئت ، ئه وا ئه وه نده ي تر كورد ئابرووى ده چيت ، داگيركه رانى كوردستانيش ده لئن (چاوتان لييه نازانن حوكم بكه ن) . جاهيوادارم هه ر كه س له لاي خويه وه هه ول بدات .

1. على الوردى ، دراسة في طبيعة المجتمع العراقي ، ل 311
2. رۆژنامه ي هاوالاتى ، ژماره 227 ، 18.06.2005 .
3. هه مان سه رچاوه